

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:			
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 16 kor. — fill.		
Fél évre . . . 5 . . .	Fél évre . . . 8 . . .		
Negyed évre . . . 2 . . . 50 . . .	Negyed évre . . . 4 . . . 70 . . .		
Egy óra . . . 1 . . .	Egy óra . . . 1 . . .		
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK IÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többézer megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szó 4 fillér.

Pártunk és a Hortobágy.

Alább egy teljesen megbízható forrásból eredő tudósítást közlünk, amely a mi tisztelt ellenfeleink egyikének-másikának harcmodját nem valami tulságosan loyális színben tünteti fel. A mint a tudósításból látjuk, olyan törekvéssel állunk szemben, mely nemely elvtársunknak egy tagadhatatlanul nagy fontosságú városi kérdésben elfoglalt álláspontját párt-politikai célokra akarná kihasználni.

Tudósításunk szerint ugyanis az ellentábor előreküldött portyáói azzal hadakoznak, hogy néhány függetlenségi és 48-as párti városi bizottsági tag lesz annak az oka, ha a Hortobágyot a gazda közönség elvesziti.

Kötelességünk ennél fogva, hogy ezzel a ravaszul kieszelt, azonban teljesen alaptalan híreszteléssel szemben a tiszta valóságot nyíltan elmondjuk.

Mikor Szabó József nyugalmazott főszámvevő azt az indítványt tette, hogy a város a debreczeni protestáns egyetem mielőbbi létesítése érdekében hozza meg egyszerre mindazt az áldozatot, melyet e magasztos cél megkövetel, egyuttal javaslatba hozta

a Hortobágy nagy részének leköltését.

Az egész velünk gondolkodó közvélemény osztatlan lelkesedéssel üdvözölte akkor e nagylelkű tervet, melynek támogatói közül nem hiányoztak azok az elvtársaink sem, akiket most politikai célokból szeretnének bizonyos oldalról saját elvtársaink előtt minél jobban befeketíteni.

Igenis azért a célért, mely minden debreczeni embernek a szívét hevesebb dobogásba hozza, melynek megvalósításával a magyar nemzet kulturájának, nagyságának és különösen a mindinkább elhatalmasodó klerikális áramlatok között, a magyar protestáns egyháznak s ezzel együtt hazánk szabad fejlődésének egyik leg-hatalmasabb tényezőjét lehetett volna már a mi napjainkban megteremteni: a legnagyobb áldozatot is meghozni, méltó lett volna a kálvinista Rómához.

De azóta egyet fordult a világ. Kisült, hogy Debreczen sz. kir. város, az ország ez egyik leggazdagabb városa olyan állapotba jutott, hogy közönséges számla-tartozásait nem tudja megfizetni. Az egyetemről mint a város

által létesítendő intézményről — fájdalom — ez időszerint csak rajongók álmodozhatnak.

Ebben a szomorú helyzetben nem szabad megengednünk, hogy ami a legszentebb ideál realis alapjaulvult kiszemelve, az az erő is tehetetlenül befuljon abba a feneketlen zsákba, amit nálunk városi háztartásnak neveznek.

Majd meglátják mindazok, akik ebből a vigasztalan állapotból most politikai hasznot akarnak huzni, hogy a debreczeni függetlenségi és 48-as párt tagjai, kik nem riadtak vissza a magyarság jövőjéért meghozható legnagyobb áldozattól sem, viszont osztatlan erővel fogják utját állani annak a könnyelmű és végzetes gazdálkodásnak, mely most a messze jövő biztosítékát a mindennapi nyomoruság koldus-czeljaira akarná konfiskálni.

Dr. Bakonyi Samu.

Bánffy Dezső báró vád alá helyezése.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A Neue Freie Presse-ben Bánffy ellen fölhangzott vádakra a fővárosi függetlenségi polgársága elhatározta, hogy Bánffy

A munka zászlója.*)

Irta: **Benedek Iános.**

Ez a zászló a munka zászlója,
Szent ereklje, mely körünket óvja.
Rá tekintünk Istenünkben bizva
S új erőt nyer karunk minden izma.
Azt susogja meglebbenő szárnya:
Fel munkások, fel a szent munkára.
Mert a munka adja kenyerünket,
Mert a munka tisztesség, becsület.

Ez a zászló egyetértést hirdet:
Jsszefűzi égő sziveinket.
S sziveinknek összecsapó lángja
Aldó fényt hint vállvetett munkánkra.
Mig e zászló szárnyai lobognak,
Nem dul köztünk vése a nyomornak;
S megmutatja fellobogó fénye:
Merre int a haladás ösvénye?

Ez a zászló, mint csillag, világol;
S e csillagban honszerem lángol.
Fénysugári mintha biztataának:
„Magyar munkás szeresd szent hazádat;
Küzdj, ha hív a munka lobogója:
De ha szól a harcok riadója,
Lobogódat magasra emelvén
Honért halni tanitsón e jelvény.”

* Az István gözmalmi munkások egyetelmének mai zászló-avatási ünnepélyén szavaltta Lovasy József,

Egyetértés, munka, honszerelme
Szent tüzetől mindenik szív telve.
Ezt lobogja büszkén a mi zászlónk.
Ez minekünk ami hármás jelszónk.
Föl testvérek, kezét-kézbe füzve,
Lobogónkat föl magasra tűzve,
Tiszta leplén sohse essék gyászolt:
Hün kövessük ezt a büszke zászlót.

Pályaválasztás előtt.

(Pályamutató a pályaválasztás előtt álló mindkét nembeli magyar ifjuság kalaúza. Összeállította Vmicus Juventutis. Budapest, Rákosi Jenő Budapesti Hirlap ujságvállalata kiadása. Ára két korona. Kapható minden hazai könyvesboltban.)

„Minden pálya dicső, ha belőle hazádra derül fény!” — mondja a költő; s nincs az az életpálya, a melyen a tisztességes és kötelességtudó ember kenyeret és becsületet ne tudna szerezni magának, — mondja a tapasztalat. Az egyéni tisztességérzet és kötelességtudás biztosítja mindenkinek a becsületét és kenyerét s ez oly igazság, a melyben nem csalatkozik soha senki.

Nem szabad feledni, hogy minden ember életé több-kevesebb bajlódással telik el s hogy nem irglylésreméltó az az ember sem, a ki érdemtelenül jut hatalomhoz és gazdagsághoz. Mindenkinek meg van a maga

baja s gyakran éppen azoknak a legtöbb, a kik a legirglylésreméltóbbaknak látszanak. És semmi a világon nem ér föl azzal a nyugalommal, a melyet a kötelességtudó ember érez, ha van benne egy kis szerénység és békétülés is. A legtöbb ember, a ki nagy jövedelemhez és hatalomhoz jut, viszsasírja azt az időt, a mikor még igen szegényes körülmények között, de nyugodtan és szerényen élt. A ki nem született gazdag embernek s mégis nagy jövedelemhez jut, véres vérejtéssel s szíve véreinek hullásával szerezte azt, a mije van, — föltéve persze, hogy nem sültgalambként repült szájába a jó mód, főnyeremény vagy hozomány alakjában. A gondterhes, átvirrasztott éjszakák, a roggeltól napestig tartó lázas, ideges, tulságos munkalkodás élyan torturája a léleknek, a melyet a meggazdagodott ember utólag gyakran szivesen megváltana a vagyonával, ha lehetne.

A pályaválasztásnál csupán a nagy jövedelmet tartani szem előtt: esztelenség. Semmi sincs ingyen a természetben; mindenért meg kell fizetni, — a tisztességes módon szerzett vagyonért az emberi élet megrövidítésével. Elegendő, ha a választott életpálya biztosítja a tisztességes, bár szerény megélhetést.

Nem lehet megszabni, hogy a megélhetéshez ennyi vagy annyi jövedelem szükséges; minden az egyéntől függ. Az egyik

Dezső bárót es volt miniszterétársait vád alá helyeztetni. A polgárság B a r t a Ferencz dr. fővárosi ügyvéd elnökletével tartott legutolsó ülésen kimondta, hogy kérelmet terjeszt a képviselőház elé, melyben Bánffy Dezsőnek vád alá helyezését kéri. A képviselőházhoz beadott kérvényben többek között a következőket mondják:

A „Neue Freie Presse“ 1901. július hó 18-án megjelent számában budapesti levelezőjétől egy hír jelent meg, mely Bánffy Dezső volt miniszterelnököt vádolja ily merénnyel. E lap ugyanis a magyar választásokról szólva, így emlékezik meg Bánffy Dezsőről:

„Bánffy kész lett volna az alkotmány kleanódiuma ellen is merénnyel elkövetni; a legfelső tanácsban az abszolút regimennek elkerülhetetlen szükségességét hirdette Ausztriában és Magyarországon; ennek a felfogásának szövetségeseket keresett a közös minisztereknél és a hadseregben; minden pillanatban kész volt az erőszak legvégső eszközeihez nyulni, még mielőtt a politika azon eszközei ki voltak merítve és ezért kellett bukni, még mielőtt nagyobb bajt zndított a monarchia két államra. El fog még következni az a nap, a mikor teljesen lehet leplezni Bánffynak ezeket az utolsó szándékait. A beavatottak köre ismerte ezeket a szándékokat és ez magyarázza meg azt a kéréhetlenséget, a melylyel végül az ő személtve ellen fordultak és hogy ugyanazok által az eszközök által kellett megbuknia, e melyekkel fölemelkedett. Azon a borzasztó obstrukciós éjjelen, amidőn Fejérváry báró tizenhárom óra hosszáig nem tudott szóhoz jutni és a diákok a karzaton a Kossuth-nótát énekelték, kiejtették ezt a jellemző szót: „Hála Istennek, csakhogy már Magyarországon is kezdődik!“

Hasonló közlemény jelent meg a „Budapester Tagblatt“ 1901. évi július 20-án kelt számában. A közlemény szerint Bánffy Dezső az alkotmány felfüggesztése mellett „katonai diktatúrát“ akart Magyarországra hozni.

A Budapester Tagblatt ezt írta: „Mindenkinek, aki a legutolsó obstrukciós kulissza

titkait ismeri, tudhatja, hogy a bécsi közlemény megfelel a valóságnak, sőt kevésbé beavatott körök is emlékezhetnek arra, hogy Bánffy báró a képviselőház folyosóján kiejtette e nagy szót: „Én leszek Magyarország utolsó alkotmányos miniszterelnöke.“ Bánffy terve állítólag az volt, hogy katonai diktatúrát olyat, a minő Olaszországban volt, kell behozni úgy Magyarországon, mint Ausztriában, mindaddig, a míg az ellenzék itt is ott is meg nem török. — Alig képezi most már kérdés tárgyát az, hogy Bánffy báró Magyarországon katonai diktatúrát akart behozni.“

Bánffy Dezső e terve csakugyan világos és szándékos törvénysértést foglal magában.

E hírlapi közlemények szerint Bánffy Dezső alkotmányunk és törvényeink ellen határozottan merénnyel tervezett és gonosz terveinek az osztrák és közös minisztereket, a hadsereg vezetőit és az udvart is igyekezett megnyerni.

Bánffy Dezső oly védelemmel áll elő, melyről — szerinte — meggyőződni nem lehet. Ugy tesz, mint mikor a bűnös, vagy a rabulisztikus ügyvéd a „nagy ismeretlenre“ hivatkozik, a kiről tudja, hogy elő nem kerül.

Ez a kerülő uton tett kétféle védekezés tehát csak megerősíti az alkotmány felforgatására irányított merénnyel vádját.

De nemcsak e hírlapi cikkek igazolják az alkotmány elleni merénnyel, hanem Bánffy Dezsőnek és miniszterétársainak kormányzásuk ideje alatt elkövetett politikai tettei is.

Mert az önkényuralomra és ennek támogatására soha sem akad olyan ember, a ki előzőleg már törvénytisztelő és alkotmányos érülettel teljes kormányzásnak volt híve és részese.

A nép elnyomására való hajlandóság az önkényuralom hívében a politikai hatalom intézésétől kezdve állandóan megnyilatkozik.

A mint Bánffy az önkényuralom iránt való szeretetének tulajdoníthatja a bukását, éppen úgy ennek köszönhetette a hatalomra jutását is.

Szükségesnek tartjuk, hogy Bánffynak egyik hirhedt politikai cselekedetére rámu-

tassunk, melyet ugyan nem miniszter korában követett el, de a mely leghívebben jellemzi az ő egész lelkületét.

Mikor az egész magyar nemzet a modern Magyarország legfőbb alapvetőjének, a teljes nemzeti függetlenség és népszabadság megteremtőjének, Kossuth Lajosnak minden becsületes ember lelkét megrendítő halálát gyászolta: Bánffy Dezső akkor a temetés elől megszökött habár a képviselőház határozata őt, mint a képviselőház elnökét a temetésre kirendelte.

Ezzel Bánffy meggyalázta Kossuth emlékét, kigunyolta a nemzet mérhetetlen fájdalomát, és megszegte a képviselőház parancsát.

Igy akart ő a legfőbb hatalomra jutni. El is jutott.

És e kezdetnek méltó folytatása volt miniszteri pályáján.

Hogy az osztrák hatalomnak kedves gonosz terveket végrehajtsa, első kötelességének tartotta olyan országgyűlést összehozni, melyben túnyomó többsége legyen, s a mely felett korlátlanul rendelkezessék.

Az 1896-iki képviselőválasztásnak a magyar választások történetében nincs párja. Az erőszak minden eszköze, megfélemlítés, csendőrszurony, idegen katonaság fegyvere és a magyar nemzet ellenségeitől szerzett óriási mennyiségű pénz volt az ő politikájának alapja, melynek segítségével kibérelt pártját az ellenzékét szétíró többségben bevezényelte a képviselőházba.

Ezután már teljes vakmerőséggel hozzáfoghatott az alkotmány biztosítékainak lassankint való lerombolásához és a nemzet gazdasági érdekeinek elárulásához.

Erdély Sándor akkori igazságügyminiszter a sajtó-szabadságot, Perczel Dezső akkori belügyminiszter pedig a szabad egyesülési és gyülekezeti jogot verte békóba az önkényuralom előkészítésére.

Tudták jól, hogy az alkotmányunk alapja ez a három szent politikai jog, minden nép szentháromsága: a sajtó, egyesülési- és gyülekezeti szabadság ha erős békek közé kerül, könnyen ellehet bánni a megmaradt jogokkal.

Tervök nagy részt sikerült.

Mikor már e három politikai jogot a

ember nagy jövedelemmel nyomorog, a másik meg sokkal kisebb jövedelemből urimódon él. Az élés művészete, a melyre a gyermekeket már otthon kell megtanítani, biztosabb támasza az embernek, mint a vagyon, vagy akár a legerősebb családi kötelék.

Induljon mindenki a hajlama után a pályaválasztásuál. A mihez kedve van az embernek, azt a munkát sokkal könnyebben és sokkal szebb eredménnyel végzi. A kelletlenül, vagy éppen keserőséggel végzett munka nem sokat ér s gyötri a lelket.

Magasabbra törni szabad, sőt kell, de Jákob szerint még az angyalok is csak létrán járnak a mennybe, — nem repülnek. Fokról-fokra, mindig biztos talajra lépve kell előre haladni; a ki ugrálni akar, könnyen nyakát szegi. És ne vágyódjék senki olyan állásba, a melybe bár eljuthat, de a hol kötelességeit teljesíteni nem igen tudná. Régen volt, amikor a jó Isten a hivatallal együtt éssz is osztogatott; akkoriban még nem voltak divatban a számonkérő szökek és a fegyelmi vizsgálatok

A tehetségét csaknem minden ember többre becsüli, mint a mennyit ér, ez hiba, de nem kisebb, mintha az ember kelletlenül kevesebbre becsüli önmagát. A pályaválasztás előtt mindenki vessen számot a tehetségével, egész őszintén, csakugy magában;

nem kell röstelni ezt az őszinteséget, hiszen ugy sem tudják meg masok, hogy miként gondolkozunk önmagunkról, mikor néha-néha egy-egy percze őszinték vagyunk. Aki erzi, hogy nem tudná föltalálni a puskaport, az ne ábrándozzék diplomáciai pályáról, hadvezéri dicsőségről, miniszterségről vagy püspöksüvegről. Nem okvetlen szükséges, hogy mindenkiből nagyur legyék. Igen sok hivatal van, a hol az irodatisztnak több a becsülete, mint az igazgató urnak vagy az osztálytanácsos urnak, s az iroda tiszt, a ki minden másodnap jó kedélylyel issza meg szokott társaságában a szódafröcsesöt, bár két leánya izzad a postánál, irigylésre méltóbb ember, mint a méltóságos tanácsos ur, a ki előkelő neje, vagy huszárhadnagy fia miatt annyi adósságot csinál, hogy sok volna az egész minisztériumnak, s a hónap vége felé a kaszinóban gyöngyözik a homloka, ha husz koronánál többet talál veszteni. Mindenki nagyon előkelő polgár, aki soha kölcsönt nem kér senkitől.

Nagyon fontos a pálya választásnál, még az is, hogy az ifju jól megfontolja, vajjon megtudja-e szerozni mindazt, a mi erre a pályára szükséges? Hosszas tanulmányokat és sok költséget kívánó pályára ne lépjen az, a ki szegény és nincs meg benne a vasakarát és a kitartás. — Számos életpálya van, amely nagyon szép és nagyon

előkelő, de aránylag későn ad kenyeret. A tehetségén kívül vessen számot mindenki az erszényével is. Igen sok elhibázott ember élet vész kárba csak azért, mert a meggondolatlan ember szerénység és nagy, nagyon nagy kitartás nélkül került előkelő, de gyenge jövedelmet hajtó állásba, s nem győzte bevárni az időt, a míg előbbre jut s a jövedelme is tekintélyes lesz, nemcsak az állása.

Tömerdek az ugynevezett „félbemaradt existencia“, a ki a legszebb reményekkel kezdte meg egyetemi pályáját, de nem bírta befejezni. A jogászoknak több mint fele ilyen s a megkezdett pályáról leszorult ifjak között igen sok a tehetséges ember, a kiért bizony nagy kár. Csak ugy vaktában nekirohanni a világnak nem szabad. A szegény embernek előre kell gondoskodnia a főiskolai évekről, s már korán olyan képességeket kell szereznie, — minél többet! a melyeknek a segítségével átvergyődik az egyetemi éveken. Ez idő szerint legjobb ilyen segítő eszköz a nyelvismeret és a gyorsírás, de mindakettő csak ugy, ha nagyon jól ért hozzá az, a ki bár csak pár évig is, meg akar élni belőle.

A diploma szerzéstől és a köztisztviselői állásoktól évről-évre valósággal riasztgatják az ujságok az ifjuságot. Pedig ma-

ehető legszűkebb határok közé szorították, akkor a nemzet gazdasági érdekei ellen fordultak.

Bánffy Dezső az akkori pénzügyminiszterrel, Lukács Lászlóval, az ugynevezett „ischli-klauzulát“ készítette, melylyel a nemzetnek az önálló vánterület megalkotására fennálló jogát akarta elkobozni.

Mélyen tisztelt képviselőház! Nem hisszük, hogy bármelyik képviselő, tartozék bármelyik párthoz, ne akarná azt, hogy Magyarország előbb vagy utóbb, de egykor teljesen ura legyen sorsának, politikailag és gazdaságilag függetlenül és szabadon élve Európában többi nemzetéhez méltón.

Bánffy Dezső ezt a hitet megakartta ingatni bennünk. Azt hitte, hogy a képviselőházat, vagy ennek többségét megnyerheti ily hazaáruló tervének. Ámde ebben a számításában föltétlenül csalódott volna. Az ő bukásával az ugynevezett ischli-klauzula is megbukott.

Bánffy Dezső nemcsak politikailag és gazdaságilag igyekezett nemzetét romlására, de nemzeti önértékünknek lépten-nyomon való megatáztatásával is.

Az ő kormánya alatt nemzeti zászlóinkat rongyokká tépdesték. És megtorlást nem kaptunk érte. Sőt Bánffy nemzeti zászlókat „vászondarab“-nak nevezte.

Minden tisztán gondolkodó ember előtt tehát nyilvánvaló annak a vádnak igaz volta, hogy Bánffy Dezső és miniszterársai nemcsak arra voltak hajlandók, hogy eszközöljék, hanem arra is, hogy kedvezményezői legyenek a magyar alkotmány eltiprásának. Sőt nemcsak hajlandók voltak erre, hanem ezt minden erejükkel keresztül vinni is törekedtek.

Ebben a merényletben nemcsak Bánffy Dezsőt, hanem valamennyi miniszterársát vád terheli. Mert alkotmányos felfogás szerint a miniszterium minden tagjának ismernie kell a miniszterium minden tagjának ismernie kell a miniszterelnök politikai terveit és tetteit.

Bánffy Dezsőt és miniszterársait tehát egyenként vád alá kell helyezni!

Bánffy Dezsőnek és miniszterársainak az alkotmány elleni merénylete beleütközik

gában véve sem a diplomaszerezés, sem a köztisztviselői szolgálatait nem helytelen dolog s nagyon is érthető az utána való vagyakozás.

— Csak az a baj, ha az oda nem való elemek tódulnak az ugynevezett értelmiségi pályákra. Bármily mostoha is nálunk a köztisztviselők sorsa, még mindig jobb, mint Olasz és Franciaországban, s bár csak fekete kenyeret ad, de az a kenyér legalább biztos és elegendő is annak, a ki nem költ többet, mint a menyije van. Az a baj, hogy nálunk a köztisztviselő urnak, azaz külön kasztnak képzelet magát, nem pedig szegény embernek s nem a természetes szükséglete és jövedelme, hanem a rangja szabja meg, hogy mennyit költsön. A pályaválasztásnál fontolja meg mindenki azt is, hogy mennyi jövedelmet hajt a kiszemelt állás, és ha a jövedelem az ő egyéni szükségleteit kielégíti: csak bátran előre! A köztisztviselő már előre tudja, hogy mi lesz a jövedelme, s így nincs joga keseregni. Nem szabad követelni, hogy a munkánkért többet adjanak, mint a menyiert mi magunk fölkináltuk, ezt legföljebb csak óhajtani szabad. A mi pedig az ugynevezett diplomás pályákat illeti: a derék és tehetséges ember hosszabb-rövidebb ideig tartó küzdés után végre mégis csak érvényesül. A siker titka: a kitartás és a folytonos szárnypróbálgatás. A szorgalom ma-

az 1848. III. t. c. 32. §-ba az említett törvényszakaszba, amennyiben az osztrák és közös minisztereket s a hadsereg vezetőit az ország függetlensége és az alkotmány biztosítékai elleni merényletben való részvételre szólították föl és így a fennálló törvények rendeletét megdönteni akarták: továbbá az alkotmány elleni merénylet, valamint a sajtószabadság gyülekezési és egyelési szabadság megsértésére vonatkozó törvénytelen rendeletekkel is az egyéni szabadságot sértették, s mind e cselekedeteket hivatalos minőségükben követték el; végül pedig a törvénytelen választásokkal a kezeikre bízott pénzt törvénytelenül használták és így a törvényt szintén a legdurvábban megsértették.

Mindezen okok alaján kérjük a képviselőházat: méltóztassék az 1848. évi III. t. cikk értelmében a megtartandó parlamenti vizsgálat után Bánffy Dezső báró volt miniszterelnököt és miniszterársait: Perczel Dezső volt belügyminisztert, Lukács László pénzügyminisztert, Dániel báró volt kereskedelemügyi minisztert, Wlassics Gyula közoktatási minisztert, Erdély Sándor igazságügyi-, Fejérváry Géza báró honvédelmi minisztert, Széchenyi Manó gróf volt őfelsége személye körüli minisztert és Cseh Ervin horvát-szlavon-dalmát minisztert, az ország függetlenségét, az alkotmány biztosítékait, az egyéni szabadságot sértő tetteikért és rendeleteikért valamint a kezeikre bízott pénznek az 1896. évi választások alkalmával történt törvényellenes alkalmazásáért vád alá helyezni,

és a vád vitelére biztosokat kinevezni, s a nagyméltóságú főrendiházat a miniszterek felett itélkező bíróság alakítására felhívni.

Tisztelt képviselőház! Jól tudjuk, hogy a vád alá helyezés elrendelésére hivatott képviselőház tagjainak jelentékeny része a Bánffy Dezső báró által választott, neki lekötelezett emberekből áll. Jól tudjuk, hogy lesznek, akik czélszerűségi okokból azt fogják hangoztatni, hogy hagyjuk futni a bűnösöket. Mi polgárok azonban ilyen okokra

gában véve nem elegendő; a gyertya nagyon jól világíthat a véka alatt is, anélkül, hogy sok hasznát vehetnők. Próbálgatni kell az érvényesülés módjait, de mindig úgy, hogy az ember biztos talajt érezzen a lábai alatt. Ha aztán egy kicsit kieszik is néha a talaj az ember lába alól, az se nagy baj; fiatal csontoknak ez nem árt, sőt némelyek szerint hasznos is; csak el ne törjön semmi s ne érje veszedelem se a lelket, se a becsületet. A ki elesett, az még nem mindhalt meg, ugorjék talpra, s aztán jobban vigyázzon. Senki nem születik a világra úgy, hogy mindjárt járni tud; az élet útjain is mindnyájunkat ért már egy-egy eltöttyanás, a melybe azonban hál istennek nem haltunk bele. Csak előre, csüggedés nélkül és mindig csupán csak a tisztesség útján. Ez a legjobb és legszilárdabb út, akár csak a vasut, csak kisiklani nem szabad belőle, mert különben agyonüti magát az ember.

Elemi dolog persze az is, hogy az ember ismerje azokat az életpályákat, melyek között válogathat. Ezt a célt szolgálja ez a könyv, a melyben természetesen a kevésbé ismert életpályák vannak bővebben ismertetve, valamint azok, a melyek a legbiztosabban de legtöbb embernek adhatnak biztos kenyeret.

nem lehetünk tekintettel. — Az alkotmány védelmezése a polgárságnak is kötelessége. Kötelességünk az alkotmányt védelmezni, ha kull vérünkkel, életünkkel. — ha kell alkotmányos jogaink gyakorlásával. Ilyen a kérvényezési jog.

Alkotmányos jogainkból és kötelességeinkből kifolyólag kérjük a Bánffy kormány vád alá helyezését. — Kérjük, bármi legyen is sorsa kérvényünknek. Kérjük kötelessége teljesítésére a felszólás előtt álló országgyűlést utolsó óráiban. Kérjük azért is, hogy a küszöbön álló általános képviselő választásoknál mi választók itélhessünk azután azok felett, akik Bánffy és társai felett itélni nem akarnak.

A szabadelvűpárt jelölő gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen II-ik választókerületének szabadelvű párti választói tegnap délután a „Bika“ termében jelölő gyűlésre jöttek össze. Mintegy hatvanan voltak jelen s nagy vita volt, valjon ki legyen a jelölt. Egyik rész Münnich Aurélt, a másik Király Ferenczet óhajtott jelöltnek.

A gyűlést Lengyel Imre elnök nyitotta meg

Jámbor János szólalt fel először. Bizony mondta ő ami sok az sok. Az mégsem járja, hogy miránk, hűséges kormánypártiakra mindég felülről októjának képviselő jelölteket Tisztelet, becsület Király Ferencznek, de nekünk nem kell! A többség dr. Münnich Aurélt akarja és a kisebbség hajoljon meg előtte.

Komlóssy Arthur beösméri azt, hogy a II-ik kerületben még összetartás esetében is, esélyeknek van kitéve a választás a függetlenségi párt lelkes összetartása miatt. Hát még ha nézeteltérések bontják meg a szabadelvű párt egységét.

Arra inti társait, hogy csoportosuljanak Király Ferencz mellé, Kardos Albert dr. azt hangoztatta, hogy a pártok erős küzdelmei miatt kevesebb igazi szabadelvű juthat be a házba. A reakzionárius irány is veszélylyel fenyeget. Olyan emberre van tehát szükségünk kinek politikai szereplése garancia arra, hogy Debreczent számottevő ember fogja a házban képviselni, Münnich Aurélt ajánlja.

Márk Endre, Münnich Aurél, Aczél Géza Király Ferencz mellett szölt.

Az alapos nézeteltérések közepette egyik és másik részen is aggodalmaskodni kezdtek, melyik jelölt érdekében vannak hát többen jelen és előbb halasztási indítvánnyal akarták kieszközölni, hogy máskor határozzanak. A halasztási indítványt azonban hamar lefújták s kezdődött a vita a felett vajon titkos szavazással vagy pedig felállással döntsenek, ki legyen a jelölt. Miképen szavazzanak, azt is szavazással döntötték el. A többség a felállás mellett nyilatkozott, végre is felállással történt meg a szavazás és a többség (32 választó) dr. Király Ferenczet kiáltotta ki jelöltnek szemben 26 Münnich-árti szavazóval.

Azután üdvözölték Széll Kálmánt és Podmaniczky Frigyes bárót, a mint már az bevett schablon, mert hiszen ennél egyébnek a gyűlésen elhangzott felszólalások után alig tekinthetjük a szabadelvűség „garantiái“ után sóvárgók ama kijelentését, a melylyel „törhetlen bizalmunkat nyilvánítjuk“ az ékes szájával szabadelvű, de a mindennapi események tanúsága szerint néppárti czimboraságban élő Széll Kálmán iránt.

Hortobágy kérdéséhez.

A debreczeni gazdasági egyesület tagjai körében a Hortobágy ügyében tartott értekezletük alkalmával kormánypárti helyről azt a vádat hangoztatták pártunk egy pár vezető tagja ellenében, hogy épen a függetlenségi és 48-as párt vezérembereinek közreműködésével és hozzájárulásával fogja a városi tanács és az őt támogató kormánypárti tábor a Hortobágyot a debreczeni gazdaközönség rendelkezése alul kiragadni.

Ez a híresztelés merőben alaptalan; elég legyen rámutatnunk pártunk kitűnő tagjának, dr. Bakonyi Samunak lapunk mai számában közölt vezércikkére, mely egyfelől rámutat azon magasztos indokra, amely a Hortobágy jövedelmezőbbé tételének kérdésére irányította annak idején a figyelmet, másfelől fényes bizonyítékaul szolgál annak az álláspontunknak, a melyben egy szívvel-lélekkel osztozik pártunk minden hű tagja s ezek között maga a ezikkiró barátunk is, hogy a Hortobágyot elpredálni nem engedjük s tőlünk telhető erővel ellenszegülünk minden olyan törekvésnek, mely a debreczeni gazdaközönség egyik legfontosabb létérdekét könnyelműen akarja kockára dobni.

Mámor.

Mig fiatal vagy
Kerget a véred;
Téped a rózsát,
Ott a hol éred.

Ölel a lányka;
Perzsel a lángja;
Szomjas az ajkad?
Csókba fulasszad!

Mert ez az édes,
Igazi kéjes,
Isteni mámor,
Isteni mámor!

Férfi korodban
Nyitva a pálya;
Csak az az ember,
Aki megállja!

Törsz a magasba,
Biztat a tapsa
Zagyva tömegnek,
Élsz a sikernek.

Mert ez az édes,
Igazi kéjes,
Isteni mámor,
Isteni mámor!

Majd ha megöszülsz,
S eljön az agykor:
Régi világod
Temessed akkor. —

Perdül a könnyed?
Borba fürösszed!
Tölts a pohárba,
S nem leszel arva!

Mert ez az édes
Igazi kéjes,
Isteni mámor,
Isteni mámor!

D. E.

NAPI HIREK.

Istentiszteletek.

A ref. egyház templomaiban és a városi ref. szegényházban holnap az istentiszteletek alkalmával ujkenyéri urvacsorosztás lesz. A nagytemplomban prédikál: Kovács Zsigmond s. lelkész; ágendázik Dr. Erdős József, theol. tanár; a kistemplomban prédikál: Papp Lajos főisk. szenior, s. lelkész, ágendázik: Szabó Bertalan s. lelkész; az újtemplomban prédikál: Biró János s. lelkész; ágendázik: Szücs László s. lelkész; az ispotályi templomban prédikál: Sáfra ny Lajos tanár, s. lelkész, ágendázik: Tóth Mihály főisk. tanár. A városi szegényházban prédikál és urvacsorát oszt Haidu Zsigmond püspöki titkár.

Kossuth Ferencz Debreczenben.

Országos függetlenségi és 48-as pártunk nagynevű vezére **Kossuth Ferencz** ma este 6 óra 27 perczkor városunkba érkezik. Szeretett pártelnökünk csak átutazik ez alkalommal Debreczenen, amennyiben holnap vasárnap Tisza-Lökre megy, hol a tiszalöki vál. kerület függetlenségi és 48-as Kossuth-pártjának kitűnő jelöltje dr. Papp Zoltán, a Petőfi-társaság tagja tartandja program beszédét.

Pártvezérünket H. Böszörményben az ottani vasuti állomásnál a h.-böszörményi függetlenségi és 48-as párt tagjai fogják üdvözölni, kik egyhangulag főszerkesztőnk dr. Benedek János jelöltsége mellett sorakoztak, kinek jelöltségét szerkesztőségünkhöz érkezett távirata és levele szerint maga **Kossuth Ferencz** is feltétlenül és örömmel helyesli és támogatja.

Kossuth Ferenczet ma este pártunk intéző bizottságának itthon időző tagjai fogadják a vasutnal — azonban saját kívánságára minden hivatalos ünnepség nélkül — s este barátságos beszélgetésre gyűlnek nagynevű vezérünk társaságába.

Isten hozza őt a mi körünkbe, hol minden igaz magyar szív hevesebben dobog az ő neve hallatára; s hol ezek meg ezek ajkai rebegnek áldást hazánk függetlenségének kivására irányzott minden lépésére!

A szabadságszobor helye.

A debreczeni szabadságszobor bizottság tegnap reggel helyszíni szemlét tartott az emlékkertben, hova helyezték el a szabadságszobrot. A bizottság egyhangulag elhatározta, hogy a szobrot az emlékkertben, Csokonai szobrával szemben helyezik el. Ezután a bizottság a szerződési tervezetet állapította meg Tóth András szobrászszal, a szobor megalkotójával. Ha a tanács jóváhagyja a szerződést — amiben nem kételkedünk — Tóth András szobrász még e hóban hozzáfog a szabadságszobor készítéséhez.

Ismét pótadó.

Debreczen város híres város, gazdag város is. Ezt mondják mások, de bizony mi azt feleljük erre, hogy szegények vagyunk. A városnak van ugyan 42 millió korona vagyona, de a tanács, mely szegénnyé tette e város lakosságát, maholnap elgazdálkodja azt a már pár millió koronával megterhelt vagyont is. A városi házipénztár az a feneketlen hordó, mely nyeldesi a milliókat a város vagyont, emellett azonban még a lakosságot is sarcolja. Pár év előtt még hírét sem ösmertük Debreczenben a pótadónak s ime ma már ott tartunk, hogy jövőre már majdnem 50% pótadót fizet a lakosság. Azok az urak ott a városházán, már t. i. a tanács olyan rendszertelen gazdálkodást folytat, hogy ma ott tartunk már, a gazdagnak híresztelt Debreczen nyakig uszik az adósságban s a pótadóban. Ki ennek oka, nem más mint a városi tanács, mely most, — hogy a hinarból szabaduljon, — újabb pótadót javasol a város lakosságának a nyakába sózni. Tegnap tartott ülésén foglalkozott a pótadó fel-emelésével a tanács. A főszámvevő 54% pótadót javasolt a tanács 40% ot fogadott el s ily értelemben is tesz javaslatot a szeptemberi közgyűlésnek, hol — reméljük — nem szavazzák meg a pótadó felemelést, ahelyett azonban megmondják a tanácsnak, gazdálkodjék rendszeresebben s ne a pótadó felemelésére, hanem a még meglévő pótadó eltörlésére tegyen javaslatot. Ahoz szívesen hozzájárulna a közgyűlés, de a mostani viszonyok között aligha várhatunk ilyen javaslatot.

A kereskedelmi miniszter Debreczenben.

Ugy volt, hogy Hegedüs Sándor ker. ügyi miniszter a ma déli gyorsvonattal Debreczen keresztül M.-Szigetre utazik az ottani kiállítás megnyitására. Ma d. e. azonban újabb távirati értesítés érkezett, hogy a miniszter uti programját megváltoztatta s éjjel utazik Debreczenen keresztül, amiért a holnapi kiállítás reggel 9 órára tervezett megnyitását déltre halasztották el.

Döntés a színház ügyében.

A debreczeni színház ügyében hétfőn dönt a városi tanács. Tele vagyunk aggodalommal, mert hétfőre tüzték ki a döntés napját, amikor is azok közül többen elutaznak a szigeti kiállítás megnyitására, kik respektálják a közönség általános óhaját. Most már szabadon érvényesülhet a tanácsban is a komaság. Vannak ugyan néhányan a tanácsban, kik hajlanak a közönség óhajára felé, de hát őket könnyen leszavazhatják azok, kiknek kedvesebb Komjáthy János komasága, mint a közönség elösmerése és szeretete.

A debreczeni munkás dalegylet

a kassai országos dalárversenyen egy allegorikus kürtöt nyert, mint versenydíjat. A kürt a Varga és Flaschner butorraktáros üzletében van kiállítva. A gyönyörű munka megtekintésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Gyengül a színtársulat.

Komjáthy János színtársulata — egy két tagját kivéve — ma a vidék leggyöngébb színtársulatai közé tartozik. A debreczeni közönség nem volt megelégedve a koma igazgató ur társulatával s épen ezért ohajtotta, hogy szabaduljon is tőle, de a színügyi bizottság, az ő komái ismét a közönség nyakába akasztotta. A nagyon is gyenge színtársulat jövőre még gyengébb lesz. Az a két három tag, kik a társulat kiváló erejét képezték s akit a közönség szeretett, részint mert kevés fizetésért nagyon is munkába fogták, részint, mert holmi kulisszaintrikák s besugások miatt mellőzte az igazgató, elszerződött Komjáthytól. F. Kállay Lujza és Fáy Flóra Krecsányi temesvári színigazgatóhoz szerződtek. F. Kállay Lujza ünnepelt primadonnája volt színházunknak. Hatodik éve, hogy itt él közöttünk s ez alatt az idő alatt megszerette a közönség. Kevés fizetésért sokat dolgozott. Most előnyösebb szerződéssel kínálták meg, nehézz szívvel ugyan, de mégis elfogadta. Itt hagy tehát ő is minket, utolsó szezonya most lesz Debreczenben s ő is meggyőződik milyen nehezen valik meg azoktól a közönség, kiket szeret. Másik kiváló ereje a társulatnak Fay Flóra dráma szende szintén Krebsányihoz szegődött. Négy év előtt nálunk lépett először a világot jelentő deszkákra s ez idő alatt a debreczeni közönség szemeláttára izmosodott, fejlődött tehetségben a még akkor kezdő színész. Ma már kiváló ereje volt a társulatnak s a közönség mindenkor szeretetével tüntette ki s fellépése mindenkor örömet, élvezetet szerzett a közönségnek, kik előtt több igazán művészi értékű drámai alakítása sokáig emlékezetben fog maradni. A sok méltatlan mellőzés indította arra, hogy megváljak ettől a közönségtől, mely őt szerette, kedvelte s a melyet ő is szeretett. Neki is utolsó szezonya lesz Debreczenben. Új állomás helyén bizonyára méltányolni fogják kiváló tehetségét, melyet itt nem fejleszthetett ki teljes mértékben a sok mellőzés miatt. Sziklay Miklós a kitűnő komikus is elszerződött, valamint Tanay is. Tárgyalásokat folytat el-szerződöttesére nézve Kiss Irén, kinek távozása a legnagyobb veszteség lesz a társulatra és Komlósi Emma. Áldozatkész, nem garaszkodó igazgatók akarják őket szerződ-tetni. Elmennek a kiválók — hiszen gondolja Komjáthy jó lesz a debreczeni közönségnek Bárdos, Makray, Ország s a karszemélyzet még több „kimagasló” tagja, akik a szezón elején mindég 24-en, a szezón végén pedig már csak tizen vannak.

Dalárdisták Debreczenben.

A tiszavidéki dalösszeállítás debreczeni dalünnepélyére ma délben hat dalárda érkezett meg. Az állomásnál a debreczeni dalegylet az Egyetértés zenekarával fogadta őket. Lengyel Imre rövid üdvözlő beszéde után a dalegyletek lobogóik alatt az Egyetértés zenekarával az élen vonultak be a városba.

A vigéctörvény kijátszása.

A rendőrség bünyügyi osztályánál jelentést tettek, hogy Czettel és Manheim budapesti férfszabócéz egyik baltája kijátszva a vigéctörvényt, megrendeléseket gyűjt a városban. Épen rajta is csípték Manheim urat. A rendőrség szigorú büntetéssel fogja sújtani a törvény kijátszóját.

Fővárosi lap és a színházbizottság.

Nemcsak Debreczen városában vették megütközéssel hírül a színházbizottság határozatát, de a fővárosi sajtó is, mely a debreczeni színházat figyelemmel kísérte, meglepetést keltett az a határozat. Ennek

igazolásául közöljük a „Magyarország” alábbi közleményét:

Makó Lajos és — a debreczeni színház. Szükszavu sürgöny jelentette tegnap összes lapoknak a következőket: A színügyi bizottság mai ülésében döntött a debreczeni színház pályázata dolgában. A színházat újabb három évre Komjáthy János jelenlegi igazgatónak javasolja kiadni. A döntés titkos szavazással történt; Makóra ötven, Komjáthyra hetven szavaztak. A Makó-pártiak a döntést a közgyűléshez megfölebezik.

A jelentés színházi körökben, mondhatjuk, kínos megröbbentést keltetett. Komjáthy direktorsága e télen Debreczenben olyan termézetű volt, hogy azzal az egész közönséget és az egész sajtót maga ellen bősztette. Ilyenkor magának a színésznek válik csak karára, ha egyesek, akiknek szerencsétlen véletlen folytán döntő szavuk van a városi ügyekben, pajtáskodással akarják legyőzni az igazságos közvéleményt.

Szinte hihetetlen, hogy ép észszel olyasmi a XX. században megtörténhessék, hogy M.-Sziget és Nyiregyháza döntsének afölött, ki legyen Debreczenben a színigazgató! Ennyire nem fájulhatnak el a mi vidéki színészeti viszonyaink sem. Olyan intelligens színházi városnak, mint Debreczen, csak meg kell hagyni azt a jogát, hogy színházi ügyeiben, mindenféle befolyástól menten, önmaga szabadon rendelkezessék. Remélhető, hogy a közgyűlés, minden városi párt és klikk-érdek mellőzésével tárgyilagosan fog a kérdésben dönteni.

Eljegyzés.

Király Gyula előnyösen ösmer t iparos ház és földbirtokos eljegyezte Möricz András ur szép és kedves leányát Juliskát.

Vakok zenekara.

A vakok zenekara játszott tegnap a Magyar Király kávéházban nagy közönség előtt óriási tetszés mellett. A zenekar teljes precizitással játszik és a legművésziesebb, classikus darabokat adja elő. Ajánljuk olvasóink figyelmébe az élvezetes estélyeket. A vakok zenekara még csak két este marad városunkban.

Az Abeles-féle iskola.

A tisztelt szülők és gyámok értesítettek, hogy az Abeles-féle polgári és elemi leányiskolában a beiratkozások folyó hó 25-én kezdődnek, délelőtt 9—12-ig s dél után 3—5-ig.

Margit-Krém.

Kevés hölgy van az országban, a ki a Földes Kelemen híres aradi gyógyszerész ezen kiváló arczkenőcsét ne ismerné. Ugyanis az összes szépítő szerek között a Földes-féle Margitkrém örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, a bőr mindennemű tisztátalanságát, szeplőt, pattanást stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arczot széppé, üdévé varázsolja. Nagy tégey 2 korona, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél és minden gyógyszerárban. — Utánzatoktól óvakodjunk.

Nyilatkozat.

„A „Kristály” vizet jó sikerrel rendeltem, valamint azt családommal együtt magam is élvezem.” Dr. Brach Samu, Duna Szerdahely, Pozsonymegye.

Szülőknek

különös figyelmébe ajánljuk Marcsékényi ur hirdetését.

Nyilatkozat.

Évek óta használom és ajánlom a szolvai kitűnő gyógyhatású ásványvizet.

Dr. Saáry Sándor városi orvos

Nyiregyháza.

A szolvai ásványviz kitűnő üdítő ital a savanykás kerti borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

A szorongatott sertéske-reskedelem.

Debreczen, augusztus 22.

Becses lapjának folyó hó 22-diki számában, az idézett czim alatt egy közlemény jelent meg, melynek kiegészítésül a következőket ohajtom eimondani.

Mindenek előtt meglepetésemnek adok kifejezést, hogy nálunk valaki, a ki e fontos, de következetesen elhanyagolt témával foglalkozik, s köszönet illeti, a t. cikkíró, ha nem is szól a tárgyhoz alaposan, de meg van a jóakarata, az érdeklődés, a mi ilyen tárgyaknál nálunk nem divatos. Kereskedelmünk e legfontosabb cikkének méltatásával, forgalmának, illetve kereskedelmi fejlesztésének lehetőségével, a napi sajtó nem igen foglalkozik. Engedjék meg, ha e banális témára azt mondom, hogy Debreczenre nézve, van ez olyan fontosságú, mint a színház, vagy bármely más napirenden levő ügy.

Ausztriában az ilyen tárgy megvitatásához, érdekeik megvédéséhez, sorompóba áll minden érdekelt és nem érdekelt ember, de nálunk az ilyen közgazdasági ügy, csak egyes idealistáknak van fönn tartva — a kik talán legkevésbé vannak érdekei — mert a politika mindenkit lefoglal ec megfelelkeznek az ilyen nagy horderejű közgazdasági kérdésekről. Az ausztriai viszonyok illusztrálására fölemlitek egy esetet. Mult év folyamán, egy ausztriai sertéske-reskedő — ki sovány sertéseket jött hoz-zánk venni — elpanaszolta, hogy otthonában a legjobb barátai elfordultak tőle, mert magyar sertéseket importál, sőt zugulódásukat éreztetik felnőtt gyermekeivel, mivel apjuk üzlete nincs összhangban az általuk jónak vélt érdekekkel. Ilyen tünetet — hogy egy közgazdasági érdek megvédését az egész társadalom tegye magáévá — nálunk hiába keresünk.

Bevetésemmel messzire tértem a tárgytól, hát sietek visszatérni s reflektálok első sorban a cikkíró urnak azon idealis és naiv kívánságára, hogy a m. kir. föld. minister, üssön a mellére, vesse latba tekintélyét és nyitassa meg a magyar sertéseknek a porosz sorompót. Mindenesetre egy kéjes alma valósulna meg a magyar sertésenyésztő és hizlalóknak, ha a minister ezt keresztül tudná vinnil. Részben keresztül viheti, a mellére üthet, a tekintélyén csorbát nem ejtenek, de a fontosabb rész z elmarad, — a sertést nem engedik be.

Be nem engedik és beláthatlan időkig nem is fogják beengedni, először, mert ott agrár érdekeiket megtudják védeni és saját sertésüknek saját otthonukban nem csinálnak concurrentiát, másodsor meg kereskedelmi szempontból nem respectálják nagyon Magyarországot, míg a közös vámterület meg lesz. Ipari termékekkel legnagyobb részt Ausztria lát el bennünket, úgy, hogy csak egyes specialis árukért fordulunk Németországhoz és így mi nekik javukra keveset tehetünk és így nincs szüksége arra és nem kényszeríthetjük — különösen olyan áruban mint a sertés, melynek behozatalát nélkülözni tudja — hogy concessiókat tegyen.

Németországot, mint sertéseink jövődéli fogyasztóját elejthetjük, oda beláthatatlan időkig sertést bevinni nem fogunk és e tárgyról álmodozása hosszú ideig vesztelhet még a magyar sertéstenyésztő és hizlaló agyában.

Ezek után azt mondhatná valamely gazda vagy hizlalós, hát mi legyen a teendő, hogy a tenyésztésben, kereskedelem és hizlalásban, a jövőben, ha nem is fokozunk semmit, de legalább föntartsuk a jelenlegi helyzetet? Ezt mind alaposan egy rövid közlemény keretében el nem mondhatom, de irány jelölésnek odavetőleg kifejtem véleményemet a javítandó és kihasználható módokról.

Első sorban és a legérdekeltőbb fél a tenyésztő. A tenyésztőnek vagy kereskedőnek a sovány sertések számára Ausztriában kell piacot keresnie. Az ausztriai parasztság, vagy mondjuk a kisbirtokos osztály, nagyon szereti a könnyen hizó sovány magyar sertést. Az ausztriai kereskedők föl is keresik a mi piacainkat, de a szállítás annyi nehézségekre ütközik, hogy vajmi ritkán van alkalom egy ilyen piacról is, mint Debreczen, Ausztriába szállítani. Mert ha Sámsonban egy malacz sertésvesztésben elhull, akkor már Debreczenből nem lehet szállítani és ezen intézkedés leván téve a 75500/1900 föld. min. rendeletben, a mely folyománya azon állategészségügyi egyezségnek, melyet Ausztriával kötöttünk s úgy hiszem 1907-ig jogerős lesz.

Ha ezen rendeletet olyképpen fogják módosítani, hogy a szállítás nem lesz ilyen módzatokhoz kötve, az ausztriába irányuló sovány sertéskereskedelmünk hatalmas lendületet fog venni. Minden sovány sertés, a melyet nem visznek ki az elveszett reánk nézve, mert az a cseh vagy morva paraszt, a Bécsbe vitt kövér sertés husából úgy sem élvez és azáltal, hogy neki nincs vagy van sertése, a bécsi piac fogyasztó képességét sem nem növeli sem nem apasztja, de ha van tőlünk vett, könnyen hizó sovány sertése, azt a konyha hulladékokból, moslák és egy kis darával feljavítja, könnyen és olcsón jut, kedvelt hus és zsirhoz — ehhez az alanyt mi adtuk — de ha nem adhatjuk, füstöltet magának nyárára birka hust és sertésünket mi hizlalhatjuk itthon, hogy azután hizlalva vigyük Bécsbe, kitéve nagyobb fölhasználatokhoz hizlalásainkat az ár tekintetében, a bécsi hentes önkényének.

A mi sovány sertésünk nagyobb kivitele esetében, a legtöbbet nyer az, aki a legjobban reászorult és ez a tenyésztő. Nagyon természetes, hogy nagyobb mérvű sovány sertés kivitele alkalmával, kevesebb fölöslegünk és kevesebb hizlalni való marad itthon és a megkevesbedett hizott sertés, könnyebben és jutányosabban lesz elhelyezhető. Igaz, hogy az általam kifejtett tendencia a hizlalósnak nem igen tetszhetik, de az értelmesebb része, befogja látni, hogy először, azzal az östermeléssel foglalkozó és minden terhet viselő tenyésztővel kell számolni és ha a beállítani való sovány sertést a hizlalós, a megindult kereslet folytán drágábban is szerzi be, de jutányosabban és könnyebben fogja hizott állapotában értékesíteni.

A másik mód lenne, a mely irányban ez intéző körök gravitálnak, hogy a sertés feldolgozott állapotban kerüljön Ausztriába és a vám külföldre. Ez irányban összehasonlítlanul többet lehetne producálni, mint a mennyit csak gondolnánk, de a maradiság, az élehetlenség iparosainknál, nem enged utat ennek az iránynak. Talán megbolondult az a német, vagy cseh, vagy más kül öldi, hogy vegyen magyar hentesárut, ha otthonában jobbat kap. Hiszen ma már Debreczenben alig kapunk abból a híres, jó, debreczeni kolbászból. Nem tudom a nagy nyereszkedési vágy, vagy egyéb oka lehet, de tény az, hogy hamisítatlan jó magyar hentes árut, ma már, alig kapunk és azzal a mit producálnak (kivéve a szalámit) — engedjenek meg a hentes urak — az nem verseny képes. E téren hihetetlen sok a tenni való, de ez nem tartozván felszólalásom keretében, arról nem tárgyalok.

Sokat-sokat kellene írni, úgy az idézett, mint az azzal kapcsolatos ügyekről, ha azokat ki akarnám meríteni, de higgye el tisztelt szerkesztő ur, hogy egy tisztviselő, ha pihenőben van is, terrorizálva van és ha valamely közérdekű dologról fel is szólal, tollát mézbe kell mártania. Eddigi felszólalásomban nem volt szükség, hogy kövessem azt a mellétekinteteket nem ösmerő, rideg kritikát, de visszatérek nemsokára a lapok hasábjaira fölfegyverkezve páncél és sisakkal, mert hatalmas ellenfelekkel fog kelleni küzdenem.

Steiner Jakab,
állatorvos.

CSARNOK.

Nagy Napoleon császár katonája.

(Erekmann-Chatriantól.)

Fordította: **Ifjabb Móríc Pál.** 28.

Már korosabb ember volt a huszár. Hosszan lecsüngött a bajusza. És ála Chambostrán nyiratta a sűrű, kefeszerű, rókavörösszín pofaszakállát. Nohát Czebede épp ebbe a vörösszakállába kapaszkodott bele. Azonban a huszár sem maradt adós, mert pofonvágtá kétszer, de igen hatalmasan. Mindamellet Czebede egész marokra való

szórt kitépett a huszár szakállából. És midőn a czivódókat szétválasztották, a vén huszár csak ennyit mondott, miközben Czebedét az ujjával megfenyegette:

— Ezt megkeserülöd te rekruta. Holnap majd érzed az ízét.

— Jól van na, hetykélkedett Czebede, majd ott leszek én is! csak hátrább az agarakkal öregem, majd adok én neked még másféle kóstolót is.

Midőn az esetet elbeszélte, egész elremültem, hisz jól tudtam, hogy a kapán kívül mást soha sem forgatott a kezében.

— Hallod-e Czebede, szólitám, itt más nincs hátra, mint kérd meg az öreget. Mert iszonyuan vagdalósnak az ilyenek, mind Egyiptomban, Spanyolországban, hol: tanulták a hadakozást! Hidd el, javadat akarom! Egy kis itókára szivesen kölcsönzők egy tallért, az majd megszelidíti az öreget. Czebede csak a homlokát ránczolta, hallani sem akart a békülésről.

— Inkább akaszszanak fel, de biz én meg nem kérem. Mit nekem a huszárok? kutyába veszem valamennyit. Ha jó a kardja, az én karom meg hosszú, osztán meg az én kardom is jó kard, ha ő megvág, én is bevághatok a esontjáig.

Dühösködött a legény, mert fájlalta nagyon a két pofont.

Eközben közibünk gyültek Chazy a vívómester, Gleury kápiár Klipfel. Fürszt, Leger és mindannyian Czebedének adtak igazat. Sőt a vívómester határozottan azt mondta, hogy pofonokat csak vérrel lehet lemosni és hogy az ujonczlegénység becsületébe vág, megverekedni a huszárral:

Czebede azt mondta reá, hogy nem is volna pfalezburgi fi, ha visszaretene egy érvágástól. És hogy így kész verekedni. Erre aztán a vívómester beszélt a századparancsnokkal, Florentin kapitány urral is. Ennél a kapitánynál sem láttam még fenhéjzőbb embert. Nagy szikár, szélesvállu ember volt. Igazi kemény legény. Ki mindig fennen hordta az orrát. Amit különben nem is lehet csodálni, mert az eylauai csatában a császár maga tüzte a mellére az érdemkeresztet. Tehát nagyon természetes, hogy a kapitány is azt mondta; a pofonokért verekedni kell. Sőt még tovább ment, azt monda, hogy a rekrutáknak így kell jó példát mutatni és hogy ha Czebede meg nem verekedne, akkor meggyalázza a hatos bakák 3-ik zászlóalját.

Én az egész éjszaka nem aludtam el és miközben czimborám józüen fel fel horgogott így sóhajtottam:

— Szegény Czebede, holnap éjszaka már nem horgogsz többé.

Össze összeborszongtam, hogy ily áldozattal feküdtem egy ágyban. Végre a hajnali szürkületkor mégis elszendvedtem. De felriadtam e zsibbasztó álomból is. Hideg léghuzam csapott meg. Kinyitottam a szememet és mit láték? Hát a rókavörös öreg huszár állott az ágyam mellett és lerántotta rólunk a takarót, mondván!

— Kelj te lusta fel! fel! majd megmutatom én neked, hogy kivel kötöttél ki.

Czebede megdörzsölte a szemét, aztán nyugodtan felkelt és felelt a vén huszárnak:

— Elaludtam veterán! Elaludtam.

A vén huszárt a veterán nevezés anyyira felfortyantotta, hogy reá akart rohanni a pajtásomra. Ámde belekapaszkodott a két czimborája, a tanui, két bivaly nagy huszár, másrészt pedig a pfalezburgiak is nosza talpra ugrottak.

— Majd megtanítlak én... majd megtanítlak... csak szaporán hát, öltözz szaporán! dühöngött, kiáltott az öreg.

(Folyt. köv.)

Nyilttér.

Borivóknak, kik a bort savanyuvízekkel szedték vegyíteni, mindenképp ezt a

MATTONI-FELE

GISSHÜBLER

legtisztább gyógyos **SAVANYU-KUT**

Ajánlható. E víz közömbösíti a bor savát és az itálnak felette kellemes, ingerlő mellékízt ad, annélkül, hogy azt fokozta festené.

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán.)
 Idény április hó 15-től október hó 15-ig.
 Kiváló gyógyhatással bir
 női bajokban és altes i bántalmakban.
 Rendelő orvos dr. Polgár Emil.
 Egzséges fekvés. Jutányos lakások. Jó vendéglő.
 Villamos vasuti összeköttetés a fővárossal.

Makkoltatás!

Az avasujfalusi község határában a nagyméltóságú gróf **Teleki Sámuel** tulajdonát képező 1000 katasteri hold erdőben bükkmakk makkolás végett kiadó.

Értekezhetni **Pedák János** ottani erdőőrrel vagy **Glück Ignác** bérlőnél Aranyos-Megyesen.

+++++
Sok pénzt
 1000 koronáig havonta kereshetnek (esetleg mellékeresetként) szolid, becsületes uton bármily társadalmi állásu emberek Bővebb értesítést ad „Reell 149“ sz. alatt a hirdetési iroda E. Kristoffik Insbruck Postfach 36.
 +++++

Több száz kiváló orvos ajánlja:

KRISTÁLY ASVANYVIZ

Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás
 Legyen mindennapi italod!
 Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Ebesi ártézi víz a legjobb legegészebb üdítő ital. Kapható minden fűszerüzletben, kávéházak és vendéglőkben. Főraktár: Piacz-u. 7. sz.

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres „Hajduságpedrő“ használata által. Egydoboz 40 fillér. Kapható Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszer-tárában, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerész-nél H. Szoboszlón.

Makkoltatás. Szomszédos megyében, nagyobb terjedelmű bükkfaerdőnek idei gazdag **makktermése**, mintegy 1800 - 2000 drb **sertés hizlaltatás** illetve **makkoltatás** czéljából bérbeadandó. Az erdőn egészséges vízü nagyobb és számos kisebb forrásos patakok vannak. Értekezhetni Csapó-utca Zenede épület Tömösváry L. nél.

Fiatal árva leány ref. tanítónő, ajánlkozik házikisasszonynak vagy megfelelő állásra. Czim: Fehér Anna Debreczen, főposta posterestante.

Paradicsom befőzéshez alkalmas erős pezsgős palaczkok darabja 4 fillérért kaphatók a Hungária palota Házmeesterénél.

Tanulók teljes ellátásra felvétetnek uri családnál czim a kiadóhivatalban.

Templomülés a debreczeni Deák Ferencz-utczai izr. templomban középhajó 3 ik pad, 1. sz. sarok ülés örök áron eladó, vagy a folyó évre 40 frtért bérbe kiadó. — Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Tanulóul jó családból való fiú felvétetik.

10075
 1901.

Árverési hirdetmény.
 Debreczen sz. kir. város Tanácsa ezennel közhírré teszi, miszerint a város tulajdonát képező Hatvan-utczai salétrom helyi faraktár az 5266/1901. számú végzésben kibocsátott hirdetmény szerint árverésre kitűzött több rendbeli városi földbirtokokkal együtt a folyó évi augusztus hó 28-ikán d. e. 9 orakor a városháza nagytermében megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adadni, amely árverésre az árverelni szándékozó azon értesítéssel hivatnak meg, hogy az árverési feltételek a városi számvevői hivatalnál megtekinthetők s a kikiáltási ár 10 %-ka árverelni szándékozók által az árverés foganatosisával megbizottak kezeihez készpénzben lefizetendő.
 Debreczen, 1901. augusztus 19.
A városi Tanács.

Fü lölai
 Csak a veségygyel ellátott vádai gyorogás, alaposan gyógyít idős szakos süketseget, fülfájást, fülzugást, és nagyothallást még idült esetekben is. Egyedül kapható üvegje 2frt
Dr. Rothschnek V. Emil
 gyógyszer-tára az „Arany egyszaruhoz“ Debreczenben

Marcsekényi fiu nevelő internatusa

Temesvár, Belváros Losonczytér 9.
 Az ujonnan megnyilt és államilag elismert fiu nevelő internatusban, melyben gyenge ugy elégtelen osztályzatu növendékek is sikeresen neveltetnek, mai naptól kezdve bejelentések elfogadtatnak.
 Értesítővel szolgál
Marcsekényi J. M.
 igazgató.

34 kgy.
 1901.

Hirdetmény.

Kálló-Semjén község képviselő testülete 2 (kettő) furott kut lé esítését rendelte el, erről a pályázni kívánókat azon felhivással értesitjük, hogy a kut furására vonatkozó — költségvetéssel ellátott — ajánlataikat 1901. évi augusztus hó 31-ik napjáig Kálló-Semjén község előljároihoz adják be.

Kálló-Semjén 1901. aug. 23.
Nagy Akos jegyző.
Papp János főbíró.

Jencs-féle
Narancsvirág-Crême.

Teljesen ártalmatlan: és biztos szer szeplő, pattanások, májfoltok, bőrtarka (Miteser) és más bőrfoltok ellen. Megóvja a bőrt a megrepedéstől; megszünteti az arc és kéz vörösségét. Rendszeren használva, a ránczos arczbőrt simává, üdévé teszi. Zsíros anyagot nem tartalmazván, nem idezi elő az arczbőr fényességét. Ára 1 korona. A hozzávaló **Narancsvirág Poudre** doboza 1 korona. Kapható:
Jencs Vilmos
 „Szt. János“ gyógyszer-tárában
 Budapest, II., Széna-tér.
 Főraktár: Dr. EGGER „Nádor“ gyógyszer-tára
 Budapest, VI., Váci-körút 17.

Üzlet helyiség kiadás.

Kossuth-utczán Zádor Lajos házában **Koncsek Géza** által bérelt nagy fűszeráru üzlet helyiségei 1902. Május hó 1-ső napjától bérbe kiadók.

Értekezhetni a ház tulajdonosával.

Minden külföldinél jobbak!

és olcsóbbak!

a „Debreczeni vasöntöde és géplakatosság“

aranyéremmel kitüntetett kutszivattyui, borsajtói és szőlőzuzó gépei!

Eladás egyedül a gyártelepen:

Péterfia végén a hadházi-utczában.

MIERT
van annyi utánzat?
MERT
a valódi Eisenstädter-féle
Linoleumpadló zománcz

a törv. bej. „vaslovag“ védjeggyel a legjobb és legtartósabb puha padlóknak és konyhabutoroknak bemázolására.

Bejegyzett Az Eisenstädter-féle

Védjegy

„Vas lovag“ Linoleumpadló zománczot a törv. bejegyzett „Vas lovag“ védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek
lack és festék gyára.

Kapható Debreczenben: Békés Emil, Csanak J., Félégyházi János, Fritsch Károly, Ganovszkyl Lajos, Geréby F. Utóda, Kontsek G., Czeglédy es Polgár, Party Eerenz, Rickl József Zelmos, Roth Antal, Sesztina Lajos, Komlósy Lajos, Térei József és Tóth Kálmán cégeknél.

Bor-árjegyzék

Szabó Kálmán és Testvérei

Szent-Anna pusztá homoki szőlőtelepén termelt

természetes ó-borokról

Literes palaczkokban:

Fehér asztali	80 fillér
Rizling	92 „
Veres asztali 98-ról	80 „
Nagy burgundi siller	80 „

Palaczkokért 16 fillér letét.

Kaphatók a termelő

Szabó Lajos Fiai cégénél

Debreczen, Tisza palota
valamint

Geréby Fülöp utóda, Fritsch Károly,
Parti Ferencz, Bán László,
Tóth Kálmán, Czeglédy és Polgár
Váray József Félégyházi János,
fűszerkereskedő uraknál.

A női szépség elérésére, tökéletesítésére és fenntartására legkitűnőbb és legbiztosabb a

FÖLDES-féle

MARGIT-KRÉM

mely vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan és zsirmentes.

Törvényesen védve.

Ezen vjlaghírű arczkenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (Mitesser) és minden másbőr bajt. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlő helyeket és az arczot fehérré, simává és üdévé varázsolja.

Legkitűnőbb óvszer a nap és szél befolyása ellen.

Ára: kis tégely 50 kr., nagy tégely 1 frt. Margit-hőlgypor 60 kr. Margit szappan 35 kr. Mnargit fogpép (Zahn pasta) 50 kr. Margit arczvlz 50 kr.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

Földes Kelemen gyógyszerész. Arad.
Kapható minden gyógyszerárban, droguériában és illatszer kereskedésben.

Főraktár Debreczenben: Szítez Ferencz, Tamássy K.-né, Füleki Pál, Tóth Béla, Balázs Ödön, Rotschnek V. E., Mihalovits I., Muraközy László gyógyszer-táraiban.

10 koronaért Genfi arany Plaque remontoir óra

az egyedüli galvánilag 14 karátos arannyal erősített díszóra, amelyet mindenki 100 K. becsül. Tényleg azonban felugró fedéllel, vésséssel, tartósság és pontos járásra nézve 5 évi kezességgel, csak 10 K. az ára, horgonyművel, repaszírozva, 3 fedéllel 14 K.

Valódi ezüst remontoir 15 köre, 3 nehéz dúsan vésett fedéllel, elismert kitűnő óra, különösen erős 16 K. hőlgyeknek 14 K. Nikelőra legjobb készítmény 1 K. 50 fil. Divatos kiváló elegáns arany Plaque-láncz urak és hőlgyek részére 4 K.

RUNDBAKIN M., Bécs, IX, Berggasse 3.

14 karát. arany-gyűrűk 2 K.

hőlgyeknek és uraknak, val. ezüsttel erősítve. Mind gyűrű hivat. jelzéssel. Husz. évi tartósságáért kezesség. Gyönyör. csillogó művészi gyemantokkal és szín. kövekkel 2 K. erősebb 3 K. Nászgyűrűk 2,25 K. (Papírszel. ujmérték kéretik.)

Érdekes újdonság.

Hangverseny-Piston-Accordeon

nagy feltűnést kelt, szolid szerkezete és gyártása. valam. olcsó ára miatt, mind kora ismerés nélkül mindenki eljátszhatja a legszébb tánczenét, indulókat, melódiákat. A hangszernek 28 hangja van gyöny. basszus kísérettel 5 K. Képes árjegyzék ingy. kapható.

Gyümölcs és szőlő bor készitési gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel s nyomero szabályozóval. A munka kéesség 20 % nagyobb, mint bármely más sajtónál

Hydraulikus sajtók,
Szőllő és gyümölcs zúzó
és bogyo morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőllő és gyümölcs őrlők. Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcsvágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „Syphonia“ gyümölcs és szőlőlvessző permetezők, gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA

cs. és kir. kizár. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor.
BÉCS, II. Taborstrasse 71.

Kitűntetve 450 arany, ezüst és bronz éremmel.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviselők és viszontárusítók felvétetnek.

